

ESCOLA SINDICAL DE FORMACIÓ MELCHOR BOTELLA. STE-PV-IV FÒRUM: “CONVIVÈNCIA, PARTICIPACIÓ I GESTIÓ DEMOCRÀTICA DELS CENTRES”

PANEL·L D'EXPERIÈNCIES: CP EL CASTELL. ALMOINES

El grup Les Luthiers van compondre una peça musical anomenada “El Vals del Segundo” que dura al voltant de 3 minuts i 30 segons. Usen tot el temps per explicar-nos la composició del citat Vals. Acabada la llarga explicació, interpreten el Vals que efectivament dura solament 1 segon.

Un fet semblant ocorre al sistema educatiu actual en general i més en concret en la filosofia de la propera implantació de l'assignatura anomenada Educació per la Ciutadania, amb l'objectiu de treballar diferents valors i drets, com la democràcia, durant un mínim temps escolar, l'explicació del Vals, però d'una pràctica absència en la resta de la vida escolar i social, la interpretació del Vals.

A l'escola d'Almoines portem un grapat d'anys apostant perquè la democràcia, els valors i els drets no siguem assignaturatitzats, sinó més ben tot el contrari, que formen part de la vida quotidiana del centre i que abarquen tots els sectors que hi formen part. Interpretem el Vals de la Democràcia, amb tots els encerts, errors i assatjos que calguen per millorar dita interpretació durant tots els aprenentatges, però no hi dediquem ni un Segon a la seua explicació.

Davant la realitat dels canvis continus del personal a l'orquestra, veiérem la necessitat de compondre una partitura, oberta a nous compassos, on determinar la tonalitat i les notes de la pràctica reflexionada sobre l'obra de la Democràcia i la Participació que diàriament i en tot moment interpretàvem.

Així va sorgir la idea d'elaborar un dossier on escriure:

- el que fèiem a l'assemblea de l'aula, a la junta de delegades i delegats de l'alumnat,
- com treballàvem per projectes perquè aquests siguem responsables d'uns aprenentatges més democràtics,
- com organitzàvem l'equip directiu i el claustre perquè tothom hi participara,
- quina era la participació de les mares i dels pares, i com l'exportàvem a la vida política i social del poble.
- l'avaluació entesa com un element potenciador de la participació i de la democràcia.

Quan ens trobàvem en la tasca de redactar el dossier que servira de guia i crítica al professorat, a l'alumnat i a les famílies que curs rere curs s'incorporaven al centre, ens arribà la convocatòria del Premi Melchor Botella a la Renovació Pedagògica de l'Ajuntament d'Elx. Llegirem les bases i entenguérem que la tasca que estàvem realitzant podria servir per hi presenta-la. Així a més de tenir la satisfacció de participar als Premis que porten el nom del prestigiós i no prou reconegut company Melchor Botella, se'ns brindava l'oportunitat de publicar el treball en cas de guanyar el citat Premi i compartir-lo amb un sector més ampli del món educatiu.

La publicació del llibre “Una escola participativa i democràtica” amb l'autoria de Mestres de l'Escola d'Almoines i la coordinació de Liliana Carbó per l'editorial Tàndem dins la col·lecció Experiències Pedagògiques, amb la col·laboració de la Federació dels Moviments de Renovació Pedagògica del País Valencià, és el fet que aclareix quina va ser l'opinió de les persones que componien el jurat.

Com a síntesi del citat llibre, transcriure el següent paràgraf:

“ Al nostre centre ens esforcem perquè l'assemblea no esdevinga una anècdota puntual que es realitza en uns moments limitats de l'horari. El sistema de treball a l'assemblea està present en la filosofia que

sorgeix de tot el que es fa, i d'aquesta forma l'alumnat s'identifica i s'integra plenament en allò que realitza, ho sent com a propi, i des dels nivells inicials s'estimula els nens i les nenes per tal que participen activament en l'organització de l'aula o en fer propostes de treball. A l'assemblea es parla de tot açò, i així, les decisions preses democràticament poden assumir-se com a pròpies pel grup classe".

"Poc a poc hem d'anar aprenent a governar-nos nosaltres mateixos i no esperar que altres tinguen d'anar dient-nos allò que hem de fer".

"És important que ens impliquem i participem directament en el funcionament de l'escola, que quan arribem a ser els majors compreguem la importància que té representar els nostres companys i les nostres companyes que són menuts".

"Per ara, els nostres esforços van dirigits a no seguir una estratègia al marge de les persones implicades. En contra d'açò, creiem que cal involucrar l'alumnat, les famílies, escoltar i interpretar les seues veus i els seus silencis, així com tractar els xiquets i les xiquetes com a persones".

El passat curs escolar, 2005-2006, tinguérem la sort que unes companyes i companys del CP Jaume I de Massanassa ens visitarà per veure el treball a les aules, tant d'infantil com de primària, d'allò que descrivíem al llibre.

Després de visitar les aules durant tota la tarda, tinguérem una sessió conjunta per debatre i compartir el que havien observat. La seua valoració fou:

- Hem observat educació, autonomia i responsabilitat.
- Hem vist molt de respecte pel torn de paraula i per escoltar.
- Cadascú va a la seua tasca, no cal la intervenció constant i directiva de les i dels mestres .
- Les idees, amés d'escotar-les amb atenció i amb respecte, les exposem molt bé.
- Hem entès allò del currículum basat en les qüestions i les situacions reals del dia a dia.
- Hem vist tranquil·litat, temps.
- Hi ha moltes ganes de participar i de Comunicació.
- Molt de dinamisme, atenció, sembla no haver-hi els problemes de disciplina que tenim a les nostres aules. Hi ha una bona relació i convivència.
- Hem quedat força impressionades i impressionats.

Nosaltres manifestàrem que havien observat aquelles actituds que són importants també per a ells i per a elles, perquè explicitaren a les xiquetes i als xiquets allò que havien observat, sense judicis. Les seues avaluacions del que havien observat, havien estat molt respectuoses. Havien observat aquells aspectes que nosaltres trobem interessants per a una escola participativa i democràtica.

Avaluació que per sort estava ben lluny, no tenia ningú tret comú, de la recent prova diagnòstica censal que havia passat l'Institut Valencià d'Avaluació de la Qualitat de l'Educació i que la comunitat de la nostra escola havia decidit no col·laborar. Però que sempre estàvem oberts a l'avaluació externa, si aquesta era per millorar els diversos aspectes que havien observat i avaluat de forma crítica els companys i les companyes de Massanassa: "Dis-mé que observes i et diré si vull que ens avalues".

L'escola d'Almoines volem avaluar i millorar en el treball del dia a dia el títol del present fòrum: la convivència, la participació i la gestió democràtica dels centres, entesa com una forma de viure i organitzar els centres educatius les 24 hores del dia, i no des d'una assignatura. Viure la democràcia durant tota la partitura de la vida i no solament el Segon que dura el fet d'introduir cada quatre anys el vot a les urnes. No volem que ens expliquen el Vals de la Democràcia, volem escoltar-lo, ballar-lo, fer-lo nostre mentre hi sone, i quan més temps sone més ens divertirem, aprendrem, serem ciutadanes i ciutadans.

València 21 d'octubre de 2006.

Batiste Malonda Grau

CP El Castell. Almoines.